

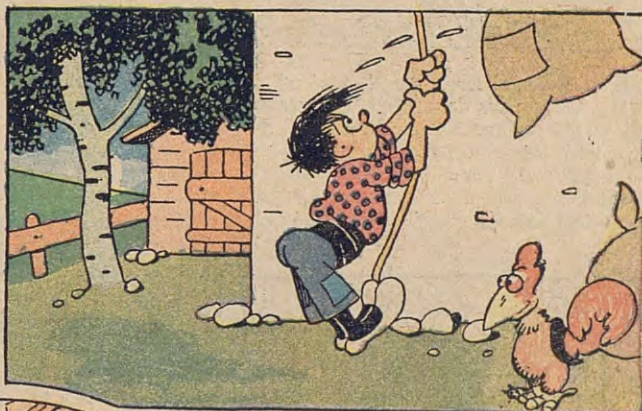

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'«EN PATUFET»

El càstig

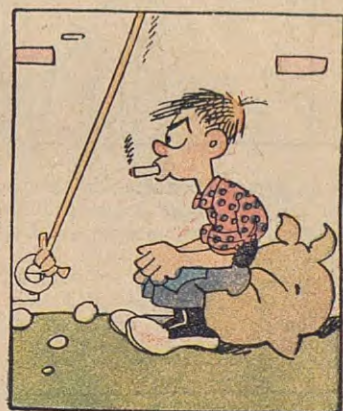
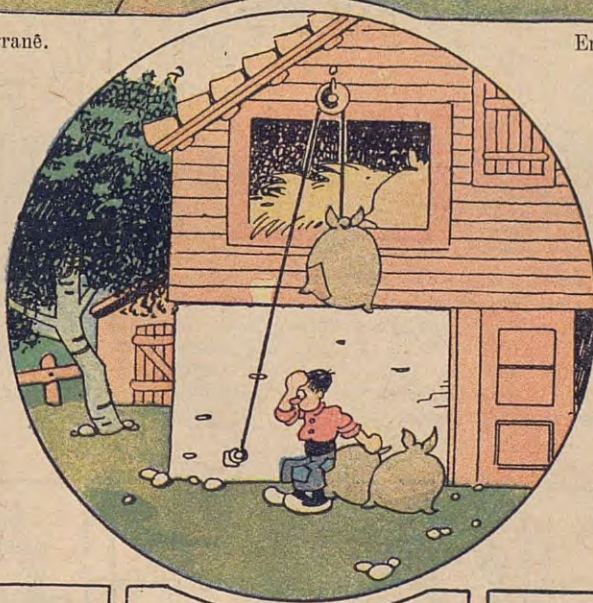
Puja aquests sacs al granè.

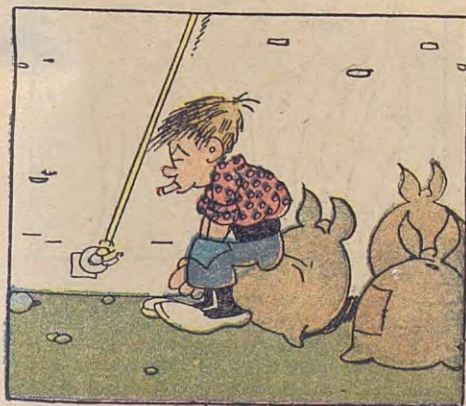
Em sembla que suaré.

Per a poder reposar
la corda a un anell lligà.

Mentre s'està reposant
un cigarret va fumant.

Queda adormit el babau.

El cigar la corda crema...

i el sac al damunt li cau.

EN JERONI

Text de J. FECIT

(Quarta part, i acabament.)

Dibuixos d'en MIRET

L'humiliava el fer de model, però no hi havia altra sortida de moment. Després es dedicà a pintar vagonets de càrrega, i no vulguen saber les mil ocupacions i els papers que tingué de fer per anar menjant. Quantes vegades es penedí d'haver estat tan cec, que no veié amb quin seny i amor el guiava

el bondadós don Joaquim, quantes voltes havia estat a punt d'escriure-li demanant-li perdó, però el seu orgull s'avenia més a passar misèria que a reconèixer la seva equivocació. A París hi havia molts Jeronis!... A París s'esvaien molts somnis d'in-

cautes. Als seus pares no s'atrevia a escriure'ls per no confessar la seva derrota, i els pobres vellets morien de pena de no saber res del seu fill tan estimat i admirat.

Un dia el vell Jeroni, a intàncies de la seva muller, s'atreví a trucar a la porta de don Joaquim per a saber si ell tindria noves

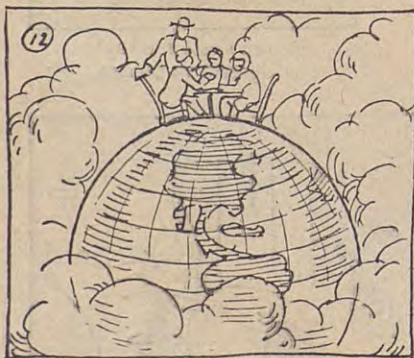
del fill absent. Don Joaquim, que no era gota rancorós, acollí amablement el pare adolorit, i com que, malgrat tot el succeït, estimava el noi, fent-se càrrec de les febleses humanes, s'oferi anar a París a esbrinar què li havia succeït a l'atabalat Jeroni. Don Joaquim no es pogué ocupar els primers

dies de cercar els rastres del seu ex-deixeble, ocupat en les pròpies ocupacions que li ocasionava l'organització d'una exposició particular de pintures. A Jeroni li féu un salt el cor el dia que s'enterà que don Joaquim Vilagràcia feia una exposició a les Galeries Fiombe. ¿Hi aniria? ¿S'hi presentaria?

No sabia què fer, tot i estant segur de què don Joaquim el perdonaria, tan bondadós com era!...

Esperà amb angúnia el dia assenyalat per a la inauguració, volent i dolent... Finalment no s'hi presentà.

Es clogué l'exposició, els crítics impar-

cials qualificaren bé la pintura del notable artista, i els ultra-moderns, els post-quarto de mals endreços, se'n mofaren desconsideradament. En Jeroni no s'atrevia a dir que aquell era el seu mestre, temé el món. El món, tot el món, són sovint els quatre amics que s'assenen al vol d'una tauleta de

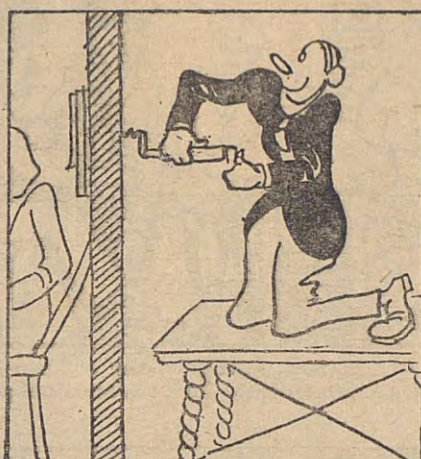
café a despotricar. Com que Jeroni no s'havia fet notar a París, ni tenia domicili, don Joaquim no pogué trobar-lo ni a ell ni el seu rastre. El dia de marxar de París anà a despedir-se del seu amic el pintor Durand, i compteu la sorpresa en trobar allí

a Jeroni servint de model!... En Jeroni es posà a plorar, i don Joaquim no li retregué res, bé comprenia que la lliçó era prou eficaç. Curat de les manies extravagant, avui en Jeroni va obrint-se pas al costat de don Joaquim, amb el seu art tan jove com vulguen, però sà i digne.

-:- La ratera -:-

Don Pau recompta els diners
que ha cobrat dels seus lloguers.

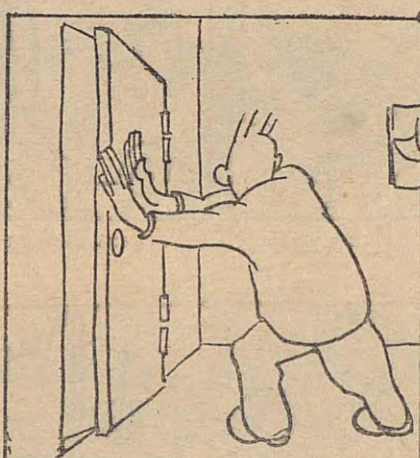
En Pere, que l'ha escoltat,
la paret ha foradat.

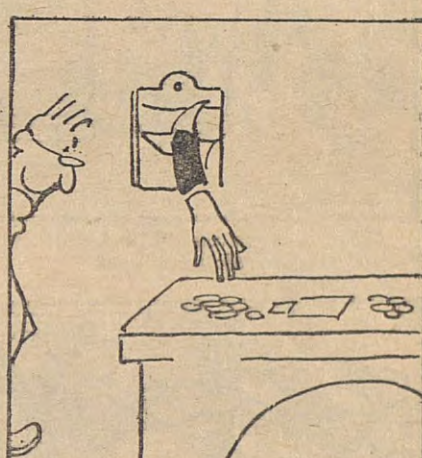
I quan silenci ha sentit
pels diners fa córrer el dit.

I quan don Pau ha tornat
veu que els diners han minvat.

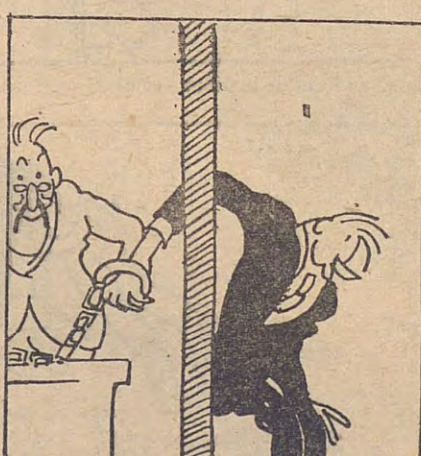
La porta amb un cop tanca
per fer veure que se'n va.

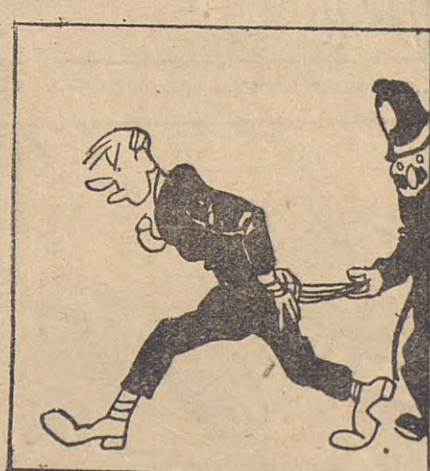
El calendari es belluga
i surt una mà poruga,

Una cadena amb candau
clava a la taula amb un clau.

Quan tornà a sortir la mà
amb el candau l'agafà.

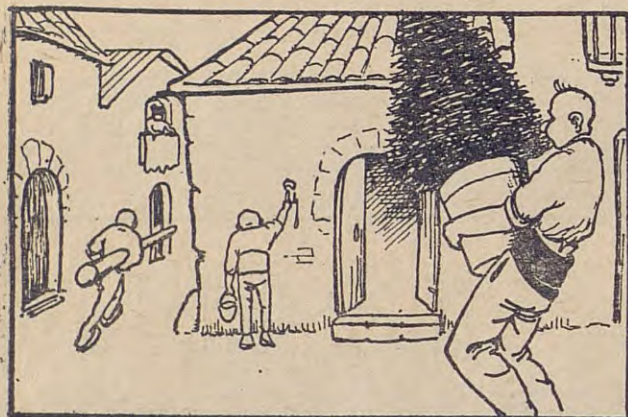

I ja no es mou més d'allí
sinó per 'nà a la «cangri».

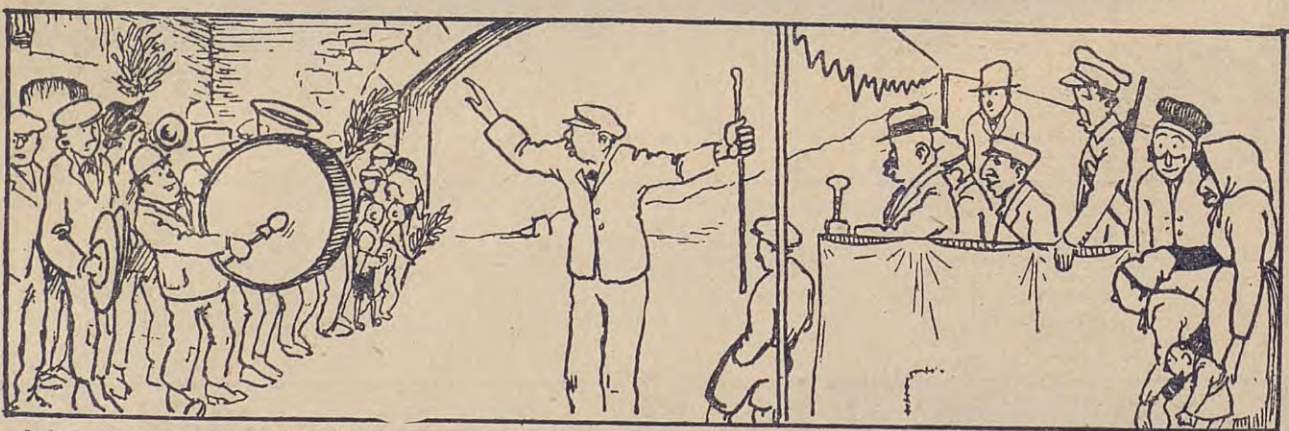
UNA ENTRADA TRIOMFAL

El jove poeta, fill de Vaquerisses, va guanyar el primer premi en un gran certamen celebrat a ciutat. I és clar, es va reunir tot seguit el magnífic Ajuntament i va acordar fer-li una gran arribada. Faria una entrada al poble com no l'havia fet mai ningú. El nunci va fer la crida per tot el poble.

Tot el veïnat va cooperar a l'esplendor de la festa guarnint places i carrers. El magnífic Ajuntament anà a esperar-lo en corporació, precedit del senyor Alcalde i seguit...

...de la banda municipal, que s'instal·là a l'entrada i en front de la tribuna ocupada per les autoritats, el metge i el notari. Però vet aquí...

...que al final de la carretera que duu a Vaquerisses, una vaca va voler associar-se a l'entusiasme dels coterranis, i és clar, el poeta va fer una entrada al poble com no l'havia fet mai ningú. La vaca de Vaquerisses va voler festejar la victòria del poeta vaquerissenc.

Les Històries de l'oncle Joan

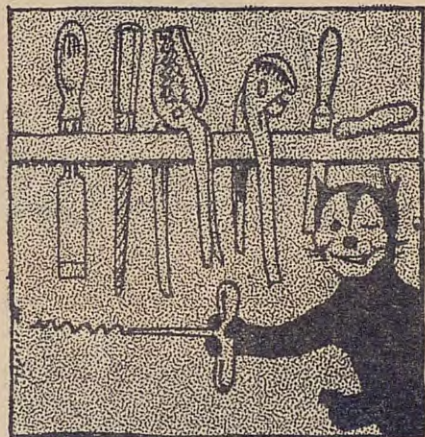
Altra de les facècies que recordo de quan el gatet Félix encara no se sabia fotogràfic, és la curiosa manera que va tenir de venjar-se d'un criat que li feia passar molta gana. Un dia, la cuina feia una oloreta que enamorava...

...Es que fregien uns dentols fresquíssims. El nostre Félix es llepava els bigotis a la bestreta, pensant en la part que li tocava. Però el cruel criat, quan va ésser l'hora, no li va servir més que una vil espina sense suc ni bruc.

El pobre Félix es va quedar encara més dejú que abans, si se'n permet la paradoxa. I aquesta va ésser l'equivocació del criat, perquè hauria d'haver recordat que la fam esmola l'enginy i que la revenja, per tant, seria terrible.

I si hagués pogut veure com, a entrada de fosc, el gat feia una misteriosa visita al dipòsit de les eines i en sortia proveït d'una potentíssima barrina, n'hauria tret, segurament, malíssims averanys.

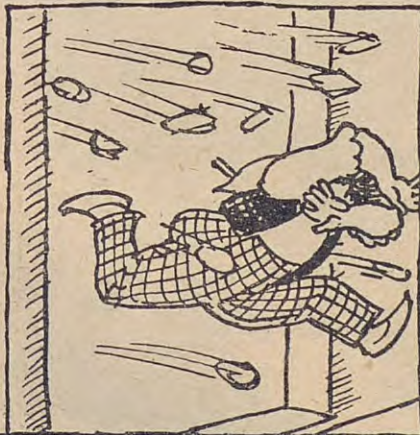
L'endemà calia anar a buscar aigua a la font. La calor apretava de valent, i a les aixetes públiques les cues s'hi congriaven, interminables. Hi havia qui, per omplir un senzill cànir, havia tingut d'esperar-se dues o tres hores.

Naturalment, que en aquestes condicions, els ànims estan excitadíssims; el més petit incident promou terribles aldarulls, i els guàrdies urbans es veuen negres per mantenir un xic d'ordre entre les irritades comares.

Quan li va tocar el torn, el criat de cà'n Félix va posar el cànir sota l'aixeta i va esperar que s'omplís, amb un mig-riure d'allenjament. Però, oh, misteri!, el cànir no s'omplia... Va passar un quart, vint, vint-i-cinc minuts, mitja hora... i el cànir, embruixat, no s'omplia!

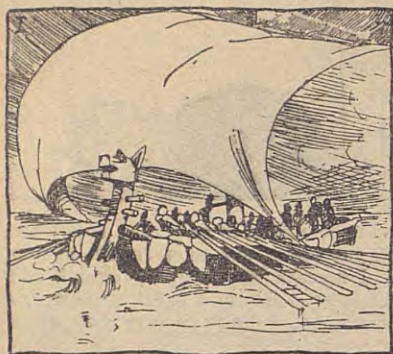

I va esclatar la indignació popular! I sort que tenia bones cames i les va fer servir! Va batre el «record» de tornar a casa. Però no va tornar tot sol: l'acompanyava una comissió d'obsequis!

Encara el cor no li bategava amb normalitat, que va voler saber les causes del sinistre. I va poder constatar que, de vegades, alguns «grans efectes» provenen de de «petitíssimes causes». Per sí o per no, a en Félix ja o li va faltar mai més una bona minestra.

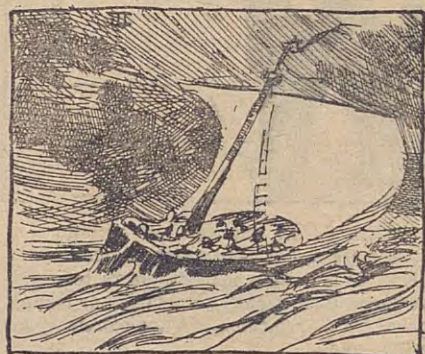
Ulisses i els vents

Després d'acabar la guerra de Troia, Ulisses el brau solcava el mar amb la nau retornant cap a sa terra.

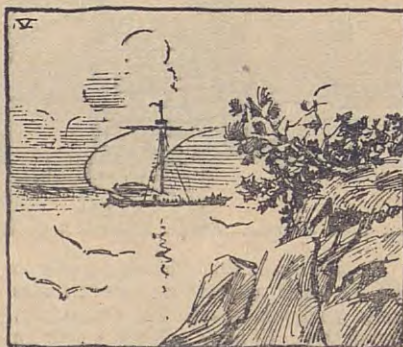
Però els déus, molt enujats contra aquells guerrers valents, els daven contraris vents, mars fortes i tempestats.

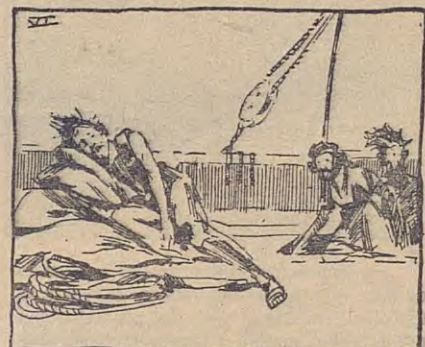
Fugint de la mar irada arriben a un illot sol on el déu dels vents, Eol, hi té sa eternal estada.

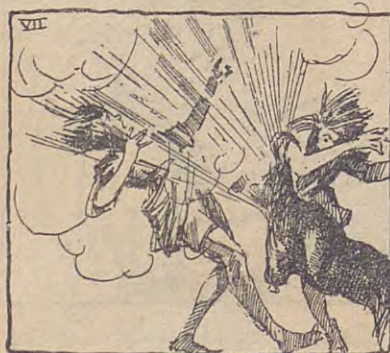
Eol els rep amb presents, i quan se'n van de l'illot dona a Ulisses dintre un bót de pell, tancats els mals vents.

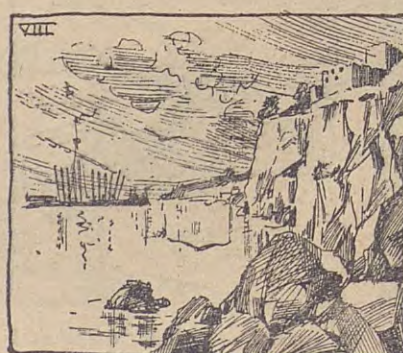
I per damunt de la mar bufa sols suau garbí que cap a feliç destí la nau grega fa lliscar.

Quan eren ja vora el port el tinó Ulises deixava i ajaient-se, li agafava de seguit un son molt fort.

El seus companys, tafeners, trobar-hi tresors pensant, obren el bot, i a l'instant els vents el vol han emprès.

Una tempesta s'ha alçat com mai se n'és vist tan forta, i prompte la nau s'emporta i a l'illot d'Eol l'ha tornat.

I li diu, irat, el déu:
—Fuig, que molt deu odia-te Zeus, que no ha pogut salvar-te ni tan sols l'auxili meu!

El gemec fatal

En Laranya feia dies que no havia pogut donar cap cop important, i les seves butxaques eren buides. Calia prendre una decisió i assaltar alguna casa rica, perquè si no, la fam es presentava, amenaçadora.

Aquell vespre, en la fosca dels carrers,

La mèdium:—Ara els esperits tocaran el timbal.

Els esperits (darrera la cortina):—Tocaré la guitarra, Marieta, que el timbal està espatllat.

(De Judge.)

en Laranya anà caminant, amagant-se de vigilants i serenos, fins a arribar al barri més aristocràtic de la ciutat. Allà trià la casa on volia operar: una formosa torre que semblava fàcil de penetrar...

Saltà la tanca. No hi havia gos. Amb gran llestesa obri una finestreta del pis baix, i entrà. De seguida, a les palpentes, començà a registrar l'habitació. En un recó hi havia un armari.

Amb els rossinyols que duia no trigà gaire a tenir-lo obert, i ja es disposava a buidar-lo de tota cosa de valor, quan sentí darrera seu, en la fosca, una remor que el deixà corglaçat.

Cautelosament es girà, esperant veure encendre's la llum d'un moment a l'altre i un parell de revòlvers que l'amenassin. Però res d'això no succeí, i en Laranya, envalentit, es tragué la seva pistola automàtica i l'apuntà, a les fosques, en la direcció en què es sentia la remor. Aquesta continuava.

—¿Qui hi ha aquí?—preguntà en Laranya en veu baixa.—Alceu les mans i cal·leu, o disparo!

La remor es féu més forta. En Laranya, cegat pel temor de veure's descobert, no s'hi pensà més i disparà.

Un gemec tristíssim ressonà després de la detonació, i en Laranya, aterrat, llençà

la pistola, saltà al carrer i fugí mentre darrera seu s'obrien les finestres i s'encenien els llums de tot arreu.

Afortunadament per ell, ningú no l'havia i, per tant, no el perseguiren. Però en Laranya no estava tranquil. Convençut que havia comès una mort, volia fugir i salvar-se, perquè si l'agafaven el matarien... i amb aquesta idea correngué cap al port, i aprofitant la fosca de la matinada, entrà en un vaixell i s'amagà a la cala.

Deu anys més tard, en una ciutat d'Amèrica, don Panxo Laranya, arribat allà miserable i fugitiu, havia fet fortuna i era respectat de tots els seus conciutadans. Però un dubte turmentava la seva consciència: ¿Havia fet una mort, o no? Aquell gemec!, ai, aquell gemec! El tenia clavat a l'esperit i no el deixava dormir tranquil.

—No res!—es digné un dia, no podent resistir més el rau-rau.—Aniré a Barcelona i m'assabentaré de què va passar aquella nit. Un o altre se'n recordarà.

Arribà a Barcelona amb un supertransatlàntic, s'estatjà al Ritz, i al cap de dos dies es dirigí al director d'un dels principals diaris per demanar-li els números de deu anys endarrera, a preteixe de què en feia col·lecció. Així que els tingué, cercà adalrat el número de l'endemà del dia del crim, i amb gran sorpresa, llegí en les «Darreres notícies»:

«Ahir es registrà un fet iusòlit a la casa senyorial de la baronessa de Javoi.

Entrà un lladre que obrí un armari sense endur-se'n res, i abans de fugir disparà contra el lloro favorit de la baronessa. La bestiola feia uns gemecs esgarriatsos, però diuen els metges que la seva ferida és lleu i curarà aviat.»

I en Laranya pogué respirar tranquil: No tenia cap assassinat a la consciència!

Agraïment

Un viatger, per la selva va trobar un elefant que al peu tenia una estella que el feia anar coixeant. Compadit de la bestiola, l'espina li desclavà i després seguí sa via cadascú pel seu costat. Anys després aquell turista, en un Circ Equestre entrà, que un dels seus principals números era un enorme elefant. La casualitat volia que fos aquell que curà, que, capturat per caçaires, al Circ havia parat. L'elefant va reconèixer el seu amic a l'instant, i agafant-lo bé amb la trompa, de son seient l'aixecà, que era un de quarta fila i a la primera el posà.

P. E. P.

ASSALTANT EL VAGÓ CORREU

—Quan hakis pres els valors, ves si hi ha alguna carta de Nicaragua, que el meu fill fa col·lecció de segells.

(De Life.)

Noves aventures d'en Baliga i en Balaga

Com es fa, amb un elefant,
una barraca ambulant.

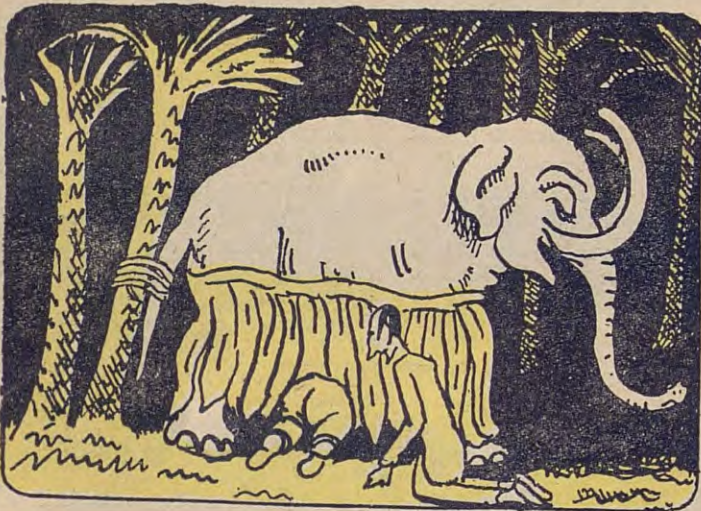

Encara eren dintre el bosc
que ve el vespre i es fa fosc.

—Em fan molta por les feres!
—Noi, sí que aviat t'esveres!

—L'elefant ens guardarà
i de barraca ens farà.

- Amb grans fulles li han guarnit
una mena de vestit.

Dessota aquell farvalà
hi fa de molt bon està.

Però a la nit, l'elefant
se'n va i els deixa roncant.

Arriba a una població
i els espanta de debò.

Però els nostres l'han seguit
i prompte l'han recollit.

Agraïts aquella gent
els atipen de valent.